Jaargang 111. Vrijdag, 6 Augustus 1852. No. 6[illegible]

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: *Bijblad* no. 17, inhoudende *Kort Verslag van de Handelingen der Provinciale Staten van Groningen, enz.*

AANBESTEDING
VAN
TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij *enkele inschrijving*, ten dienste van het RAADHUIS, aan te besteden:

1°. De LEVERING van **400** ton BAGGERTURF,
2°. IDEM van **1200** ton HARDE ZWARTE TURF, en
3°. IDEM van **15000** stuks BERKEN BRANDHOUT.

De Voorwaarden van Levering zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

Vóór of uiterlijk op DINGSDAG den 10den Augustus 1852, zullen de MONSTERS aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd, en wel van iedere soort van Turf en het Brandhout 15 stuks, ieder afzonderlijk in een Zak of eene Mand, terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk Inschrijvingsbriefje moet worden overgelegd, van buiten voorzien met dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 29 Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

AFKONDIGING.

De BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente in zijne Vergadering van den 21sten Julij 1852 is vastgesteld de volgende verordening:

REGLEMENT op de WEKELIJKSCHE VEEMARKT in de Gemeente GRONINGEN.

De RAAD der Gemeente *Groningen;*

Gelet op zijn besluit van den 9den Junij 1852, waarbij is vastgesteld eene **VERORDENING** omtrent de **WEKELIJKSCHE VEEMARKTEN**, en uitvoering willende geven aan het bij dat Besluit onder no. 5 bepaalde;

Gehoord de voordragt van den BURGEMEESTER namens de Commissie, bedoeld in art. 166 der Gemeentewet;

Gezien art. 167 der Gemeentewet;

Heeft besloten als volgt:

Art. 1. Er zal, behalve de op de Ossenmarkt plaats hebbende Voor- en Najaars-Veemarkten, ingesteld bij Reglement gepubliceerd den 17den April 1830 en gewijzigd volgens publicatie van den 5den October 1849, eene **WEKELIJKSCHE VEEMARKT** in deze Gemeente gehouden worden.

Art. 2. Die Veemarkt zal éénmaal in de week plaats hebben, op elken Dingsdag, die niet valt in de bij artikel 1 bedoelde Voor- en Najaars-Veemarkten.

Art. 3. Voor die Veemarkt wordt aangewezen de Straat aan de Zuid- en Oostzijde van het Nieuwe of Noorder Kerkhof. Zij begint te negen uur voormiddags en eindigt te twee uur namiddags. Het Vee zal één uur voor den aanvang kunnen worden aangevoerd, en niet langer dan één uur na het einde mogen blijven staan.

Art. 4. Op deze plaats en op geene andere openbare plaatsen in deze Gemeente zullen worden ter Markt gebragt alle Runderen en Kalveren. — Schapen, Lammeren en Varkens zullen er ook worden toegelaten, blijvende het evenwel geoorloofd om deze op elken Marktdag te koop aan te bieden op de Oostzijde van de Groote Markt, overeenkomstig artikel 395 van het Reglement van Policie van den 11den November 1822.

Art. 5. Ieder zal zijn Vee plaatsen naar aanwijzing van den daarmede door Burgemeester en Wethouders belasten Beambte.

Art. 6. Het Vee zal alleen ingaan aan de Westzijde der Straat ten Zuiden van het Nieuwe Kerkhof.

Art. 7. Het Reglement, gearresteerd den 15den September 1817 en art. 400 van het Reglement van Policie van den 11den November 1822, en alle andere bepalingen betrekkelijk de thans elken Marktdag plaats hebbende wekelijksche Veemarkten zijn ingetrokken.

Art. 8. Ieder, die iets doet of nalaat, strijdig met dit reglement, verbeurt eene boete van één gulden.

Art. 9. Deze verordening begint te werken met den 1sten Januarij 1853.

En zal dit besluit aan Gedeputeerde Staten dezer provincie worden medegedeeld.

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 21sten Julij 1852.

De Burgemeester: (get.) VAN IMHOFF.
De Secretaris: (get.) VAN UILDRIKS, *L. S.*

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van *Groningen*, volgens hun berigt van den 29sten Julij 1852, no. 55, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 6den Augustus 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

Men meldt uit Turin, dat de gezamenlijke bisschoppen uit de kerspelen van Turin, Verceil en Genua bij den Piëmonteschen Senaat, welke nog moet beslissen ten aanzien van de wet waarbij het huwelijk eene burgerlijke overeenkomst wordt verklaard en onder toezigt wordt gesteld van de burgerlijke overheid, een protest tegen deze wet hebben ingediend, 't welk ook door den uitlandigen en van het grondgebied van den staat verwijderden aartsbisschop *Franzoni* is onderteekend.

De prelaten verklaren daarbij, dat de bedoelde verordening is ongodsdienstig niet alleen, maar ook onzedelijk; dat door dezelve het gezag der Kerk met voeten wordt vertreden, vermits daarbij eene echtverbindtenis wettig of onwettig wordt verklaard, zonder acht te slaan op de door de Kerk gestelde verhinderingen, of ingewilligde vergunningen; dat daardoor de R.-K. godsdienst, welke die is van den Staat en door 99 honderdsten der bevolking wordt beleden, op eene zeer bedenkelijke wijze wordt gekrenkt. — Het betoog eindigt met de volgende bewoordingen: „De ondergeteekenden bidden, in naam der H. Godsdienst en van het gemeenschappelijk vaderland, met den meesten aandrang, dat de natie niet moge worden blootgesteld aan een zoo belangrijk onheil, en dat de Senaat de verantwoordelijkheid niet op zich moge nemen, om aan een zoo beklagenswaardig ontwerp, 't welk de bron kan worden van onberekenbare onheilen voor Kerk en Staat, kracht van wet te verleenen."

De bisschoppen van Savoije hebben de wet op het huwelijk reeds vooraf verklaard als in tegenspraak met de Constitutie, als onzedelijk, verderfelijk voor de maatschappij en on-Katholijk. Zij hebben tevens verklaard, dat elk der aan hun kerkelijk gezag onderworpene leeken, welke een huwelijk zal aangaan buiten de door de Kerk gestelde vormen, te dier zake ten strengste zal worden geëxcommuniceerd; — dat elk der leeken, welke zijne echtverbindtenis niet ingevolge de kerkelijke voorschriften mogt laten inzegenen, of zich van den persoon, dien de Kerk niet als echtgenoot erkent, niet verwijdert, te dier zake, zijn leven lang en ook in de ure des doods, van de sacramenten zal verstoken zijn; — dat aan den zoodanige geene kerkelijke begrafenis zal vergund worden, en dat de kinderen, die uit eene dergelijke vereeniging geboren worden, steeds als onwettig zullen worden beschouwd en al de daaruit voortvloeijende kerkelijke belemmeringen zullen blijven ondervinden.

[De Parijsche *Constitutionnel* een artikel wijdende aan den toestand van Sardinië, welk land zoo gunstig afsteekt bij de overige Italiaansche Staten, en zijne tegenwoordige welvaart te danken heeft aan de liberale instellingen, die deszelfs vorst het schonk, noemt twee elementen van beweging, die de rust van Sardinië in de waagschaal stellen. Het eerste is de emigratie, doch dit verdwijnt van lieverlede; het tweede is echter gevaarlijker, 't is de geestelijkheid.

Wel blijft de regering zegevierend over de onwillige priesters, en ook thans weder bij het vraagstuk van 't huwelijk zal de regering wel over hen zegepralen, maar 't is jammerlijk, dat juist de Christen-leeraars het groote struikelblok zijn voor het welzijn des lands, voor het geluk der volkeren. 't Is vooral betreurenswaard, dat niet alleen Sardinië, maar geheel Europa te lijden heeft van den tegenstand der geestelijkheid; haar werken openbaart zich overal. Niettegenstaande de reactie zoo ruimschoots woelt, is het den priesters nog niet genoeg.

Het ultramontaansche blad *l'Univers*, berucht door zijne dwaze, maar heftige stellingen, geeft het trouwens te kennen: „nergens is de toestand (uit zijn oogpunt) bevredigend, dan misschien in Oostenrijk, waar men langzaam tot den goeden ouden weg terugkeert, dat is, het jezuïtisme ten zetel verheft. Rusland weet geen onderscheid tusschen goed en kwaad, Engeland en Pruissen blijven de ware vijanden der Christenheid; 't eerste de pest voor de beschaafde wereld. Italië en Spanje loopen in hun verderf, een socialistiesche *zone* loopt van België door Zwitserland en Piëmont, en verdeelt Europa in tweeën; dat is de werkplaats, waar door Engelsche ingenieurs het kruid wordt bereid, om het maatschappelijk gebouw der Christenheid te doen springen.

„En Frankrijk, het heeft zich enkele oogenblikken op den goeden weg begeven, met kracht zich van zijn' val opheffende, als de held, die zich schaamt over de dronkenschap, die hem heeft overvallen. Het blijft thans niettemin door schandelijke boeken, herbergen, schouwtooneelen, geheime genootschappen bewerkt en ontzedelijkt. En ontzedelijken is 't zelfde als *socialiseren.*"]

DUITSCHLAND.

De Pruissische minister van koophandel *v. d. Heydt* is benoemd tot grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Men schreef onlangs uit Frankfort aan de *Preussische Zeitung:* „Aanzienlijke hoeveelheden graan komen uit Holland den Rijn af, die in het begin dezes jaars (vooral in Beijeren) waren opgekocht, en waarmede gespeculeerd was op het bijeentrekken van groote troepen-massa's aan den Beneden-Rijn. In zuid-westelijk Beijeren moest men van dat koren weder een gedeelte inkoopen, ten einde in de bestaande behoefte te voorzien."

— De Fransche regering heeft aan de Duitsche regeringen de opheffing van den Franschen nadruk voorgeslagen, doch over het algemeen *onbevredigende* antwoorden ontvangen. Pruissen wil slechts daartoe overgaan tegen eene overeenstemmende begunstiging der produkten van het tolverbond.

— De beruchte sekte der Mormonen is voornemens, in de stad Offenbach eene kerk te bouwen. Daar de veelwijverij bij deze sekte in zwang is, zoo twijfelt men, of ze op dat grondgebied der stad wel zal worden toegelaten. Te Hamburg worden zij geduld; zij hebben daar reeds proselieten gemaakt.

— Te Spiers is den 31sten Julij een daar gebouwd, naar Nederland bestemd zeeschip, genaamd *Willem II*, van stapel geloopen. De Koning *Lodewijk* van Beijeren en zijne gemalin, de Groothertog en de Groothertogin van Hessen, woonden de plegtigheid bij.

— Te Kalisch woedt de cholera in hevige mate, tot den 23sten Julij waren van de 10- à 11,000 zielen sterke bevolking reeds 1800 het slagtoffer der ziekte geworden.

Te Warschau neemt de cholera in hevigheid toe; den 29sten Julij waren 109 personen aangetast, gestorven 34, hersteld 35.

GROOT-BRITTANJE.

LONDON, 1 Augustus.

Men wil weten, dat onder de leden van het ministerie oneenigheid is ontstaan, daar sommigen moeten hebben verklaard het stelsel van vrijen handel te willen ombelzen.

— De orde der Redemptoristen heeft alhier het hotel van graaf *Aberdeen*, Argyle-street, voor 525,000 frs. gekocht.

— Eene maatschappij, met een kapitaal van 100,000 £, is in deze hoofdstad, onder den naam van *Planten-Gazlicht-maatschappij*, tot stand gekomen. Het uitvinden en volmaken van zeker toestel, door hetwelk de oliedeelen uit de planten getrokken en verder tot eene gazsoort bereid worden, van veel grootere helderheid dan het gaz, tot dus verre uit de steenkolen getrokken, heeft tot het ontstaan dezer maatschappij aanleiding gegeven. Door dezelve zal dit gaz, welke betrekkelijk nog minder kost dan het gewone gaz, terwijl de moeite van deszelfs toebereiding minder is dan de overige, in de benoodigde kleine hoeveelheden voor partikuliere huizen, publieke gebouwen, vuurbaken, stoomschepen, enz., afgeleverd worden.

— In New-Hampshire bestaat eene gemeente, waar nooit oude vrijsters worden aangetroffen. Zoodra eene vrouw den ouderdom van 29 jaren heeft bereikt zonder gehuwd te zijn, vereenigen zich de jongelingen en verloten haar onder elkander. Zij, die een niet trekken, betalen eene premie aan hem, wien de vrouw ten deele valt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Augustus.

De *Moniteur* deelt heden eene wijziging mede in den staatsraad, die algemeene verbazing heeft gewekt. Enkele leden hebben hun ontslag bekomen; 't zijn de mannen, die gestemd hebben tegen de decreten van den 22sten Januarij (tegen het geslacht *Orleans.*) Voor de uiting van hun onafhankelijksgevoel hebben zij loon. De verslaggever *Cornudet* en de heer *Reverchon*, medelid der commissie, hebben eenvoudig hun ontslag. Den heer *Giraud* treft eene halve ongenade: hij is benoemd tot inspecteur generaal van 't onderwijs. De President heeft zich zijner vroegere diensten als minister herinnerd en hem tot straf van 25,000 frs. op 15,000 frs. gereduceerd.

Al deze ontslagen zijn gecontrasigneerd door den nieuwen minister van staat, den heer *Fould*, die dus zijne vroegere oppositie schijnt te vergeten. Ter zake der genoemde decreten verliet hij toch het kabinet; thans onderteekent hij de straf van hen, die eensgezind met hem dachten en naar die gedachte handelden.

— Ter weêrspreking van het gerucht, dat voortaan slechts R. Kath. op de Normaalschool zouden worden toegelaten, deelt de *Moniteur* heden mede het getal jonge lieden tot het examen toegelaten. Van de 141 solicitanten zijn 132 R.-Katholijken, 4 Protestanten en 2 Israelieten bevoegd verklaard om naar de opene plaatsen mede te dingen.

— De heer *Lamartine* heeft voor 40,000 fr. aan de *Siècle* den nieuwen roman verkocht, dien hij onlangs heeft afgewerkt.

— Men wil weten, dat het geruchtmakende traktaat, onlangs door de *Morning Chronicle* medegedeeld, het werk zou zijn van den heer *Capefigue*, dat het in de bureaux der legitimistische *Assemblée Nationale* zou zijn gefabriceerd en tot zeer matigen prijs aan den correspondent van het Engelsche blad zou zijn verkocht.

(De *Preuss. Zeit.* meldt *van regeringswege*, dat het door den *Morning-Chronicle* medegedeelde traktaat van de drie Noordsche mogendheden geheel verzonnen is. Ook te Weenen wordt dit traktaat uit hetzelfde oogpunt beschouwd.)

Van den 3den. De *Moniteur* bevat heden het vroeger aangekondigde decreet omtrent de schadeloosstelling, te verleenen aan de beampten der voormalige civiele lijst.

De jongste berigten omtrent de verkiezingen voor de algemeene raden, luiden voortdurend gunstig voor de regering.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 3den Augustus.

De leden van de Tweede Kamer der Staten-generaal zijn heden slechts ten getale van 33 opgekomen, zoodat er geene zitting heeft kunnen plaats hebben. De leden zullen op nieuw tegen morgen ten één uur worden bijeengeroepen.

Bij de Kamer zijn drie wets-ontwerpen ingekomen: een ontwerp betreffende de bewaring van de oude hypotheek-registers; een ontwerp van wet tot regeling der kosten van ontvangst van belastingen, door het Rijk voor de provinciën en gemeenten, en door de gemeenten voor het Rijk geind, en een wets-ontwerp tot het vrij van regten toelaten van den doorvoer op het eiland St. Martin.

'sGRAVENHAGE, 2 Augustus.

Morgen zal de Tweede Kamer eene vergadering houden.

Zij is bijeengeroepen om te beraadslagen over het traktaat met Frankrijk, ter wering van den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken, nadat het eindverslag van de commissie van rapporteurs over het ontwerp ter goedkeuring van deze overeenkomst zal zijn uitgebragt. Men meent het daarvoor te mogen houden, dat het aantal der tegenwoordig zijnde leden meer dan 35 zal bedragen; — dat de Kamer derhalve bij magte zal zijn om te kunnen besluiten, en dat de beraadslaging over het ontwerp spoedig zal plaats hebben.

Naar men verneemt, hebben de leden, behalve den gewonen oproepings-brief, eene bijzondere uitnoodiging, namens het geheele ministerie, ontvangen, om herwaarts te komen, ten einde de zaak te kunnen afdoen. Indien de Kamer hare goedkeuring aan het ontwerp verleent, zal de Eerste Kamer worden bijeengeroepen, om niet alleen het onderwerpelijke voorstel te beoordeelen, maar ook nog andere door de Tweede Kamer goedgekeurde voordragten, als die betreffende de Russische schuld en den waarborg van de gouden en zilveren werken; — en zal de mogelijkheid bestaan, dat, ook bij eene goedkeuring van de overeenkomst met Frankrijk door de Eerste Kamer, de ratificatiën van dit verdrag nog vóór den 27sten Augustus van dit jaar zullen kunnen worden uitgewisseld.

[De heeren *J. H. Gebhard*, *P. N. van Kampen* en *J. D. Sybrandi*, boekhandelaars te Amsterdam en bestuurders der *Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels*, hebben nu, na bekend geworden te zijn met den inhoud der overeenkomst, den 27sten Mei laatstleden tusschen de Nederlandsche en Fransche gevolmagtigden tot wering van den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken gesloten, ook aan de Tweede Kamer der Staten Generaal een adres gerigt, in hetwelk zij verschillende bedenkingen tegen dat traktaa mededeelen, in de hoop dat, zoo dit of een soortgelijk verdrag al moet worden gesloten of goedgekeurd, de mededeeling van hunne bezwaren op de bijzondere bepalingen daarvan van invloed zullen zijn. — [Zie het adres zelf in het bij deze Courant behoorende Bijblad.]

— Bij koninklijk besluit van den 16den Julij 1852, no. 70, is aan den heer *L. H. Rutten*, te Maastricht, magtiging verleend tot het aannemen van een, door wijlen den heer *C. L.* baron *van Wijkerslooth van Schalkwijk*, bisschop van Curium, vermaakt legaat van dertigduizend gulden, waarvan de inkomsten zullen strekken om ten allen tijde te onderhouden en op te voeden twaalf Roomsch-Katholijke vader- of moederlooze kinderen of weezen van militairen in dit rijk of in onze koloniën dienende of gediend hebbende; bij welke magtiging tevens is goedgekeurd een reglement voor die stichting, welke in het hertogdom Limburg zal worden gevestigd.

AMSTERDAM, 3 Augustus.

Staat der Nedelandsche Bank op den 31sten Julij j.l.: Omloopande bankbiljetten *f* 76,852,580, saldo's van rekeningen-courant *f* 15,802.653.20, munt en muntmateriaal *f* 95,834,853.39.

Van den 4den. Van wege de commissie voor de droogmaking van het Haarlemmermeer wordt gemeld, dat, door de werking der machines en de gunstige weersgesteldheid, het meer van het nog overgebleven water is ontlast, en alzoo is *droog geworden;* — dat hier en daar nog onbeduidende waterplassen, door gebrek aan gemeenschap met de hoofdvaarten, zijn overgebleven, doch dat deze, bij het voortzetten der verkaveling, waarmede men bezig is, gemakkelijk op de aanvoerkanalen naar de stoomwerktuigen zullen kunnen worden afgelaten.

— Uit de berigten nopens den oogst in de verschillende deelen des lands blijkt over het algemeen, dat van alle voortbrengselen van den oogst de rogge, wat de hoeveelheid aangaat, de minst gunstige uitkomsten heeft opgeleverd, hoewel de hoedanigheid uitmuntend is; over het geheel genomen zal de oogst van dit product die van een middelmatig jaar zijn.

De andere graansoorten staan veelbelovend en geven hoop op een rijken en goeden oogst. De buitengewone en aanhoudende warme weersgesteldheid schijnt op de aardappelen een gunstigen invloed te hebben uitgeoefend. Wel is waar, bespeurt men op sommige landen zwarte vlekken op het loof, doch het kwaad blijft zich daarbij bepalen en de knol blijft gezond. Men mag dus over het algemeen een gunstigen oogst te gemoet zien.

ARNHEM, 2 Augustus.

Gisteren voormiddag te elf uur, dus een uur vóór de opening, heeft H. M. de Koningin-weduwe de tentoonstelling bezocht en gedurende een uur aldaar vertoefd. De burgemeester, voorzitter der commissie, en de commissaris des Konings in dit gewest waren Hoogstderzelver geleiders. H. M. heeft daarbij eene tafel gekocht van den meubelmaker *Gamelkoorn* alhier.

Nadat gisteren een aantal vreemdelingen van alle oorden waren toegestroomd, waarvan alleen de Nijmeegsche stoomboot *Willem III* 173 aanbragt, arriveerde de extra Zondagstrein met 24 wagens, door twee locomotieven gesleept, ruim 700 aanbrengende; al deze personen bezochten onze tentoonstelling, waar 2213 kaartjes werden afgegeven, hetgeen, gevoegd bij de dagelijksche bezoekers met personele kaartjes, het getal bezoekers tot ruim 2400 deed stijgen.

De levendigheid en drukte in deze stad is thans buitengewoon en vermeerdert nog voortdurend. Men verwacht dat de kermis, die in het laatst van Augustus invalt, door den invloed der tentoonstelling, meer dan andere jaren zal bezocht worden.

Met genoegen kunnen wij gewagen van den grooten bijval, welke de loterij van voorwerpen uit de tentoonstelling mag ondervinden.

De commissie heeft reeds eene aanzienlijke rij van voorwerpen aangekocht, zoowel dezulke die voor huiselijk gebruik en nut dienstig zijn, als voorwerpen van weelde en smaak.

Het is te verwachten dat bij het toenemend debiet der loten, het bepaalde getal vóór het einde der tentoonstelling zal zijn uitverkocht.

Het strekt onzer natie tot eer, dat zij langs dezen weg de vaderlandsche nijverheid zoo krachtdadig wenscht aan te moedigen.

Het verheugt ons te kunnen melden, dat het voornemen bij een aantal neringdoende inwoners dezer stad bestaat, eene serenade te brengen aan heeren burgemeester en wethouderen dezer stad, als eene gepaste en ruimschoots verdiende hulde, wegens hunne uitmuntend geslaagde pogingen tot ontwikkeling der welvaart van Arnhem. — Eene lijst tot deelneming is gedeponeerd bij den heer *G. J. Thieme.*

(Opgave *van het getal personen, welke de tentoonstelling sinds hare opening bezocht hebben:* den 17den Julij 714 personen, den 18den 922, den 19den 1051, den 20sten 1090, den 21sten 807, den 22sten 1050, den 23sten 1278, den 24sten 493, den 25sten 1755, den 26sten 1227, den 27sten 1603, den 28sten 1005, den 29sten 1460, den 30sten 1272, den 31sten 773, den 1sten Augustus 2745, totaal 19245 personen.)

— Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft aan de heeren *Simons*, directeur der Koninklijke akademie te Delft, *Ermerins*, hoogleeraar aan de hoogeschool te Groningen, en *Verdam*, hoogleeraar aan de hoogeschool te Leiden, in commissie op te dragen een onderzoek van de balans door den heer *C. Becker*, mechanicus te Arnhem, op de tentoonstelling alhier geëxposeerd, zoo noodig, om het gemeenschappelijk rapport later publiek te maken.

Dit onderzoek moet strekken tot steun en prikkel voor dien werktuigkundige, en om gevolg te doen geven aan het door hem voorgenomen doel, om de balans door het Fransche Instituut van wetenschappen te doen onderzoeken.

UTRECHT, 2 Augustus.

Wij vernemen dat de heer *C. W. M. van der Velde* van zijne reis naar Syrië en Palestina teruggekeerd is. Zeven maanden wijdde hij toe aan de naauwkeurigste opmetingen, die in het midden van opstand, willekeur der volken, ongezondheid van het klimaat en velerlei ontberingen konden geschieden. Het is nu mogelijk geworden eene geographische kaart van dit land te geven naar de behoefte des tijds en der wetenschap. De heer *van der Velde* trof op zijne reis den beroemden hoogleeraar *Robinson* uit Noord-Amerika aan, met wien hij menigen dag te zamen reisde. Zij zijn te zamen teruggekeerd, beide naauwelijks aan de Syrische koorts ontkomen. Uit Noord-Amerika zijn den heer *van der Velde* de rijkste aanbiedingen gedaan voor zijne kaarten en teekeningen. Doch wij vernemen, dat hij voor als nog zich slechts bezig wil houden met het voltooijen zijner kaarten en teekeningen en het gereed maken van eene uitvoerige beschrijving zijner reis, om daarna te beslissen, in welk land en taal de eerste uitgave zijner pittoreske en geographische reis zal plaats vinden.

Een verblijf in een land, niet veel grooter dan Nederland en België, van zeven maanden, onafgebrokene opmetingen en reistogten onder de grootste ontberingen en de vreemdste lotgevallen, kan niet anders dan hoogstbelangrijk zijn. Wij verheugen ons, dat een Nederlander deze reis volbragt. Wij vernemen, dat ook vele der belangrijke vragen van prof. *Ritter*, te Berlijn, door den heer *van der Velde* zullen kunnen beantwoord worden.

LEEUWARDEN, 2 Augustus.

Omtrent den stand van het aardappelgewas kunnen wij de beste berigten mededeelen. Terwijl toch de eerste soort vroege aardappelen, door de bekende ziekte, vrij slecht waren, zijn daarentegen de tweede soort vroege aardappelen niet weinig beter uitgevallen en is verder in de late aardappelen schier geen spoor der ziekte te bespeuren. De warme weêrsgesteldheid van de laatste weken mag wel als eerste oorzaak van dezen gunstigen toestand worden beschouwd, en zoo zij nog 14 dagen voortduurt behoeft men, naar het oordeel van deskundigen, geene vrees te koesteren, dat de oogst van deze aardvrucht in 't minst mislukken zal.

Wij vernemen overigens dat te Bolsward, in drie verschillende huisgezinnen, en ook te Witmarsum, eene roode kleur (gelijk aan bessennat) op gekookte aardappelen is waargenomen. Ditzelfde verschijnsel werd ook in 1846 hier ter stede en elders opgemerkt en is waarschijnlijk het gevolg van kleine schimmelplantjes, die, ten gevolge van het warme en tevens vochtige weder, op de spijzen zijn ontwikkeld geworden. Opmerkelijk is het intusschen, dat, hoezeer de warme weêrsgesteldheid van dit jaar veel met die van 1846 overeenkomt en nu, even als toen, deze roode kleur op de aardappelen werd waargenomen, nogthans, in het jaar 1846, de ziekte vrij hevig onder de aardappelen heerschte, doch deze vrucht thans zoo goed als daarvan verschoond wordt. Dit is dus wederom eene reden te meer, om de aardappelziekte niet toe te schrijven aan de ontwikkeling van schimmelplantjes, zoo als door velen wordt beweerd.

(De *Landbouw-Courant* meldt ook, dat uit nagenoeg alle oorden van ons land zich de tijding bevestigt, dat, sedert de ingevallen droogte, de aardappelziekte verminderd is, zoo zelfs, dat op vele plaatsen, bij de latere soorten, geene sporen daarvan aan het loof merkbaar zijn.)

ASSEN, 3 Augustus.

De gemeenteraad te Smilde heeft in zijne vergadering van Vrijdag j.l. besloten, aan heeren gedep. staten de afschaffing der broodzetting te verzoeken.

— Den 1sten Augustus werd te Smilde een jongetje, *H. Jonkman* genoemd, elf jaar oud, door den hond van *J. IJ. N.* op den publieken weg aangevallen, van de beenen geworpen en deerlijk gebeten; de onderlip is opgescheurd en het geheele aangezigt geschonden.

— De heiwerkers bij de sluis no. 4 te Hoogeveen hunne werkzaamheden ten einde gebragt hebbende, hebben dien ten gevolge jongstleden Donderdag, zijnde tevens Hoogeveensche jaarmarkt, aldaar eenen vreugdedag gehouden. Onder muzijk en zang hebben zij over de markt en door het grootste gedeelte van de kom der gemeente den laatsten heipaal, waarop hun zanger geplaatst was, rondgedragen, achtervolgd door een aantal kinderen.

De graafwerken zijn in die gemeente tot aan Nieuweroord, boven het Noordsche Schut of de sluis no. 6, voltooid of afgeloopen.

Er bestaat een plan, om in deze week met de verbetering der vaart in het Hollandsche Veld, en wel eerstelijk met het Zuider opgaande aldaar, een begin te maken.

— Bij missive van den heer commissaris des Konings in dit gewest, d.d. 5den Julij l.l., no. 2235, is de Israëlietische gemeente alhier uitgenoodigd zich te verklaren, of zij, bij eventuële vorming der Israël. gemeenten in Drenthe tot een zelfstandig sijnagogaal ressort, den eerw. *Hillesum*, rabbijn te Meppel, tot opperrabbijn wenscht benoemd te zien.

GRONINGEN, 5 Augustus.

Op onze granenmarkt van Dingsdag l.l. heerschte groote levendigheid, doordien er ongeveer 1500 lasten nieuw Koolzaad ter markt waren aangevoerd, welke aanvoer hoofdzakelijk uit de Ommelanden bestond, doordien er uit Oostfriesland en het Oldambt nog weinig was aangebragt, — alles wederom in drooge kwaliteit. In den beginne werden de prijzen als voren gehouden, maar daartoe bijna geene koopers vindende, werden de houders genoodzaakt tot eene verlaging van 20 à 25 cents per mud over te gaan, en zijn alstoen van dezen belangrijken aanvoer pl. m. 1200 lasten verkocht, tegen *f* 9,25, *f* 9,60 en enkele partijen tegen *f* 9,75. Bij gunstig weder worden op de eerstvolgende marktdagen nog belangrijke aanvoeren verwacht.

— Men verneemt, dat de heer J. VAN DRIELST aannemer is geworden van de levering van de patent- en lijnolie ten behoeve der verlichting der stads straten, gedurende de maanden Augustus 1852 tot Mei 1853, en wel de patentolie 75 ct. en de lijnolie *f* 1 per vat *boven* de prijscourant VAN BLIKMAN & Co. te Amsterdam.

— Men zal zich herinneren, dat zekere E. S., die nu ruim een jaar geleden door de arrond. regtbank alhier is veroordeeld geweest tot een jaar gevangenisstraf en in de kosten, wegens het wegnemen van een' reiszak uit eene der vensterbanken van de machinale vlasspinnerij alhier, die door toeval aldaar was blijven liggen door den eigenaar H. G. LEININGA, aannemer, wonende te Zuidbroek. Thans vernemen wij dat genoemde vrouw, naauwelijks 14 dagen uit de gevangenis ontslagen, Maandag l.l. wederom is gearresteerd, wegens ontvreemding van onderscheidene kleinigheden, ten huize van WILHELMINA HEIDELBERG, wonende in de Baarsteeg, buiten de Heerepoort alhier.

— Gelijk uit eene hierachter geplaatste aankondiging blijkt, zal de 28sten Augustus ook weder dit jaar feestelijk worden herdacht. Wij hopen, dat de commissie, die de regeling der feestviering heeft willen op zich nemen, door milde bijdragen der ingezetenen zal worde in staat gesteld, haar doel waardiglijk te kunnen ten uitvoer leggen.

— Heden morgen, omstreeks 5 uur, een meisje 14 jaren oud, naar de machinale vlasspinnerij gaande, alwaar zij werkzaam was, geraakte zij bij de Ebbingepoortenboog, langs den walmuur loopende, in het vrij diepe water aldaar. Op haar noodgeschrei schoten J. P. JONKMAN, sluiswachter bij de Spilsluizen aldaar, benevens een schippersknecht toe, en het gelukte dezen door gezamenlijke krachtsinspanning het meisje van een anders gewissen dood te redden.

— Den 31sten Julij werd te *Windeweer* de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van onderwijzers uit het vierde distrikt. De schoolopziener dr. W. GLEUNS, JR., sprak bij deze gelegenheid over de veranderingen, die in het nagenoeg tienjarig tijdvak, dat aan hem het toezigt over dit distrikt was toevertrouwd, hadden plaats gevonden, terwijl hij verder de belangrijke taak van den onderwijzer en opvoeder schetste en middelen aangaf voor ieder om te beoordeelen, in hoe verre hij aan zijne hooge roeping beantwoordde. Na deze rede had de bekrooning plaats van onderwijzers, die in een' wedstrijd in 't schrijven en rekenen den prijs hadden behaald, terwijl daarna verschillende belangrijke zaken behandeld werden. Door de uitvoering van eenige fraaije zangstukken, door de zangvereeniging in dit distrikt, werden de verschillende bezigheden op eene aangename wijze afgewisseld. Na de vergadering werd er een vriendschappelijke maaltijd gehouden, waaraan een groot aantal der aanwezenden deel nam.

— Den 2den Augustus had men te *Middelstum* een hevig onweder. Nadat op den middag twee buijen noordwest en zuidoost voorbijgedreven waren, kwamen omstreeks twee uur buijen uit het westen boven deze gemeente, welke tot half vijf bijna onafgebroken schitterende bliksemstralen uitschoten en hevige donderslagen, waarvan de grond dreunde en de glazen ringelden, deden hooren, waardoor men vreesde ieder oogenblik het inslaan hier of daar te vernemen; gelukkig is men daaromtrent met den schrik vrijgekomen. — De houten ziekenloods is wel getroffen, maar door den geweldigen regen niet in brand geraakt; een daar in de deur staande jongen is door den slag eenige oogenblikken bewusteloos geweest, maar heeft overigens geen letsel gekregen. — Intusschen is onmiddellijk bij het dorp een paard gedood en een geitenbok in de weide verlamd geworden; voorts nog in de Oosterburen een schaap gedood en van een schip in het Westerwijtwerdermaar de mast verbrijzeld. In de naburige gemeente Kantens is bij de plaats *Wijnhuis* de bliksem in een' boom geslagen, het zich daarop bevindende ooijevaarsnest vernielende en de ooijevaars doodende. Ook te Eppenhuizen trof de bliksem een' boom bij een arbeidershuis staande, waarvan de splinters wijd en zijd vlogen en een' zich in de boom bevindende hen doodde.

In den namiddag van Dingsdag l.l. woedde in deze provincie en in Drenthe (even als ook in andere streken van ons land) weder een kortstondig, maar hevig onweder. Op den bouw-esch te *Westerbork* onder anderen zijn een aantal schoven rogge door een waterhoos door elkander geslingerd, en sommigen op meer dan 400 ellen afstand in een dennenbosch nedergeworpen. Eene vrouw, die onder een hok koorn voor den regen beschutting zocht, werd door dien hoos op eenigen afstand in een droogen sloot geworpen.

Te *Gees* (gemeente *Oosterhesselen*) zijn twee paarden, die voor een open wagen gespannen waren, door den bliksem gedood, terwijl de beide personen, die bij den wagen behoorden, de zoon van den landbouwer A. HEKLING, en de vrouw van den schoenmaker W. STEVENS, en die zich tusschen den wagen en de paarden voor den regen verschuilden, op den grond werden geworpen, zonder eenig ander letsel te bekomen, dan stijfheid en pijn in alle leden, welke den volgenden dag echter reeds minder waren. — Ook bij *Meppel* is de bliksem ingeslagen, doch zonder ongelukken te veroorzaken.

Nog kunnen wij hierbij voegen, dat de bliksem geslagen is in vijf boonen, toebehoorende aan JAN TIEBEN, landbouwer en logementhouder te *Ruitenbroek.*

(In *Zuid-Holland* is de bliksem o. a. geslagen op den telegraaf tusschen Schiedam en de Delfshavensche Schie, waardoor 3 à 4 palen omvergeworpen werden; de dienst is eenigen tijd gestaakt, doch dienzelfden avond weder hervat.)

— Men schrijft uit *Bourtange*, 27 Julij: „Nadat de directie van het Acht-Karspelen-Zijlvest in deze provincie verscheidene middelen heeft beproefd en de grootste onkosten besteed tot keering van het water bij deze forteres, scheen echter telken jare en vloed en storm met al deze middelen te spotten, daar bijna iederen winter, bij een hoogen waterstand, de zoogenoemde Bakovenskade doorbrak, waardoor vooral het naburige Munsterland veel had te lijden van het toestroomende water. Dezen winter is dit wederom het geval geweest, en hoewel praatzieke menschen deze doorbraken niet altijd aan wind en golven toeschrijven, durven wij de Bourtanger ingezetenen ditmaal van alle medewerking daartoe volkomen vrij spreken, daar zich een schildwacht op de plaats bevond, waar de doorbraak geschiedde en zelf bijna in het water omkwam. Daar bij die gelegenheid de pomp mede wegspoelde, heeft de waterstaat besloten, deze door eenen steenen duiker te doen vervangen, waarvan de aanbesteding Vrijdag den 23sten dezer plaats heeft gehad in het provinciehuis te Groningen." (*N. Rott. Ct.*)

— Te *Bourtange* verwacht men, dat eersdaags de fortificatiewerken, magazijnen en overige rijks gebouwen zullen verkocht worden.

— In de zitting van den raad van *Utrecht*, van den 20sten Julij j.l., is door den heer VROLIK rapport uitgebragt namens de commissie, belast met de missives van de gemeenten Amersfoort en Enschedé, over het aanleggen van spoorwegen. De commissie kan zich niet vereenigen, enkel met het aanleggen van een spoorweg naar Amersfoort, maar wel met een spoorweg in verbinding met Enschedé naar Noord-Duitschl[…] stelt voor burgemeester en wethouders uit te noodige[…] naar de besturen van Amsterdam en Rotterdam te w[…] met verzoek, dat zij zich met het bestuur van onze stad […] ten verstaan, om het noorden en oosten van ons l[…] verbinding met het westen te brengen, en dat er eene […] missie, bestaande uit leden van de raadsvergaderingen […] drie steden, mogt worden benoemd, om gemeenscha[…] bij de hooge regering die stappen aan te wenden, welk[…] den kunnen gedaan worden, om eene gewenschte uitko[…] verkrijgen, en eerst daarna de besturen van Amersfo[…] Enschedé het antwoord op hunne missives te doen toek[…]

— Den 2den dezer had de harddraverij te *Wit*[…] plaats, waarbij het, van de 13 paarden, aan dat van de[…] N. DE BOER, te Pingjum, gelukte den prijs te behale[…] opmerkelijke bij deze harddraverij was, dat de zoon v[…] eigenaar, een jongen van 14 jaren, het winnende paa[…] reed, en onderscheidene oude en bekwame pikeurs te v[…] al hunne krachten tegen hem inspanden.

— Bij de harddraverij, ter gelegenheid van de wed[…] van *Zandvoort*, op den 31sten Julij, is de prijs behaal[…] het paard *Janko* en de premie door het paard *Aafke*, behoorende aan den heer A. VAN DER HOOP.

— Uit *Emden* wordt ons geschreven, dat de aard[…] voor den Wester-spoorweg van Emden tot Leer reeds […] is, en dat de onderscheidene kleinere bruggen in di[…] grootendeels ook reeds zijn afgewerkt. De stationsterre[…] Emden en in Leer zijn zóó verre gereed, dat met he[…] wen daarop een aanvang kan worden gemaakt. Ook […] bassin aan het Emder-station voor het grootste gedeelte […] gereed. De belangrijkste bouw, te weten de brug o[…] Leda bij Leer, die een der meest grootsche water[…] van Duitschland zal worden, wordt met den meeste[…] voortgezet. — In Emden belooft men zich de sc[…] toekomst voor den handel, nu de zwaar geladene […] onmiddellijk aan het station van den spoorweg hun[…] gen in de waggons zullen kunnen overladen, om […] binnen een paar uren b.v. te Münster af te leveren.

Van wege het ministerie van binnenl. zaken zijn o[…] de gemeentebesturen opmerkzaam worden gemaakt, […] begrafenis-regten, volgens art. 238 der gemeentew[…] plaatselijke belastingen worden gehouden, die, na[…] voorschrift dezer wet, binnen den bij art. 291 be[…] termijn, behooren te worden herzien; — dat verder, […] art. 254 dezer wet, de regten tot geen hooger bedrag […] mogen worden geheven, dan noodig is om den betal[…] evenredigheid van het gebruik, 'twelk hij heeft, […] kosten van aanleg, onderhoud en verstrekking van h[…] hem gebruikte, te doen dragen; — en dat zij derhal[…] beoordeeling van hunne betrekkelijke besluiten, al z[…] lichtingen zullen dienen te geven, als kunnen strekk[…] te doen blijken, dat de regel is in acht genomen.

In het *Weekblad van het Regt* leest men:

Ten sterfhuize van mevr. *de Maréchal*, onlangs te […] burg overleden, vond men onder papieren een' brief, […] cachetten verzegeld, en met het adres:

A Sa Majesté le Roi de France, Louis XVI etc.

Op den brief was eene aanteekening door den heer […] *réchal*, den vader, gesteld, die verklaarde, dat de g[…] nissen hem belet hadden den brief *in eigen handen* […] toekomen, zoo als hem gelast was.

Men vooronderstelt, dat die brief aan *Lodewijk XV*[…] overhandigd worden als hij te Luxemburg zou zijn a[…] men na zijne vlugt; hij werd te Varennes aangehouden […] gist, dat de brief van den Keizer van Oostenrijk is.

Eene regtsvraag deed zich deswege op:

Is die brief aan den Koning van Frankrijk, *als* […] gerigt? en aan wien moet hij dan overhandigd word[…] den President der Fransche Republiek, tegenwoordi[…] van de Fransche natie?

Indien hij aan *Lodewijk XVI persoonlijk* is gerigt, […] dan zijne erfgenamen?

Ongetwijfeld de graaf *van Chambord.*

En daar nu zijne erfgenamen moeten opgeroepen […] ten einde bij het openen van den brief tegenwoordig […] of daarvan overgifte te ontvangen, zal de graaf *de C*[…] worden gedagvaard voor de regtbank te Luxemburg […] schijnen.

De Veeteelt in Noord-Holland, in 1[…]

Over het algemeen is het jaar 1851 voor de veeteelt […] provincie *Noord-Holland* gezegend geweest. De lo[…] heeft echter aan de landlieden weder groote nadeele[…] bragt. In het geheel zijn, voor zoover daarvan opga[…] ingekomen, 3918 runderen aan die ziekte bezweken. […] scheidene plaatsen zijn maatschappijen van waarbo[…] rigt. — Het wolvee heeft te lijden gehad van schurft en […] zeer. Ook heeft de varkensziekte, vooral in het noor[…] provincie, vrij hevig gewoed — De bijenteelt in h[…] land heeft geene belangrijke winsten afgeworpen. — D[…] delprijs van granen en zaden levert weinig verschil […] die van vorige jaren. Te Amsterdam zijn door 1154 […] 30,352 scheepstonnen aardappelen ter markt gebragt, […] verkocht zijn tegen *f* 2 à *f* 3 het mud. Te Haarle[…] de aanvoer 11,000 mudden bedragen, die *f* 2 à *f* 2.[…] ben opgebragt.

De handel in vee is zeer levendig geweest. Naar […] zijn uitgevoerd 2818 runderen, 2429 kalveren, 54125 […] en 227 varkens. — Ook de binnenlandsche veehandel is […] langrijk geweest. Te Alkmaar zijn onder anderen aan de[…] gebragt 1351 paarden, 7869 runderen, 10,066 schape[…] lammeren, 13,430 varkens; te Amsterdam 29,293 ru[…] 21.146 kalveren, 16,066 lammeren, 22,126 varkens; te […] 168 runderen, 1940 kalveren en 14,690 schapen; te […] rende 13,300 runderen, 30,000 schapen; te Velsen 24[…] deren. De middelprijs van het vee heeft weinig vers[…] geleverd met dien van het vorige jaar. In het naj[…] echter de runderen en varkens lager afgegeven. Na[…] pen was voortdurend veel vraag.

(*Verslag van Ged. Staten, van Julij* […]

Eijerhandel in Overijssel.

Het getal hoenders wordt (in het *Verslag* der G[…] Staten van de provincie Overijssel, over 1851), […] te Denekamp op 15 000, te Lonneker op 17,000, […] bergen op 9000 à 10,000. Het in 1851 van Te[…] uitgevoerd getal eijeren wordt begroot op 850,000 à […] die gemiddeld de acht voor 10 centen zijn verkoch[…] rekent, dat de hoenders te Denekamp 1,440,000 ei[…] 1851 opleverden. (Dat is in dát eene jaar *f* 18,000 […] voor Denekamp!)

De Landbouw en zijne bevordering […] Engeland.

In de laatste dagen der vorige week is te Lewis […] lijksche algemeene vergadering der *Koninklijke Britsche* […] *bouw-Maatschappij* gehouden. De daarmede verbonden […] bouw-tentoonstelling is, niettegenstaande velen door het […] weder en de drukte der verkiezingen van een bezoek […] houden werden, den eersten dag door 5000 en den […] door ruim 15,000 personen bezigtigd, die elk voor toeg[…] shilling betaalden. Volgens het gevoelen der commi[…] beoordeelaars, was de tentoonstelling van vee dit jaar […] opmerkelijk dan vroeger, en maakten de veefokkers […] werk van overvet vee; daarentegen was de tentoonstelling […] landbouwwerktuigen rijker dan eene vorige; de com[…] merkte in de ten toon gestelde dorsch-, maai- en zaai-[…] tuigen, draagbare stoomtuigen enz., met blijdschap de […] king op, om meer en meer ook de minvermogende la[…] wers tot besparing van handenarbeid, van tijd en kosten […] staat te stellen. Daarbij wordt vermeld dat in den loop […] het laatste jaar vijftienhonderd maaiwerktuigen naar de […] beterde uitvinding van den Noord-Amerikaan HUSSEY, […]

van Engelsche landbouwers zijn vervaardigd, en dat groot aantal gewone hoefsmeden zich door oefening en van modellen bekwaamd hebben tot het vervaardigen van verbeterde landbouwwerktuigen naar de voorschriften der landhuishoudkundige wetenschap. De commissie gewaagde van dorschmachine, die volgens opgaaf van den gebruiker graan dorschte, uitwande en in zakken afwoog voor een van de gewone kosten; zij verwachtte dan ook dat de vlegel, zoolang het zinnebeeld van den landbouw, over jaren nergens meer zoude te vinden zijn dan in museum van oudheden nevens pijl en boog der oude Britten. voorzitter der maatschappij, de graaf VAN DUCIE, verklaarde, dat zij eene premie van L. st. 1000 met een' gouden penning uitloofde voor dengene die eene meststof uitvindt, welke met de Peruaansche guano in kracht gelijkstond, een' matigen prijs zoude kunnen geleverd worden.

PALMERSTON, die met vele andere aanzienlijken en de vergadering bijwoonde, en ook hier zijn redenaarstalent overeenkomstig de tijdsgelegenheid ten toon stelde, zeide van die prijsuitloving goede vruchten te hopen, de scheikunde thans den vroeger bij den tast gaanden bouw voorlichtte en gewis nog gewigtige geheimen openbaren zoude. Hij verwachtte veel van die wetenschap, „want," hij, „„kennis is kracht"; hij meende echter dat men in zocht hetgeen digt bij te vinden was, dat men voor eene enkele bemesting van een landgoed met guano blijvende inrigtingen tot verzameling en ruimen toevoer van in steden vallende meststoffen konde maken. „De steden roepen om reinheid, het land om vruchtbaarheid, — welnu, zij kunnen elkander helpen: laat de steden bemesten, en het land de steden zuiveren van vuil. wat spreek ik van vuil? Ik hoorde onlangs deze snedige tevens juiste definitie: „vuil is een ding hetwelk zijne plaats is." Vervoert den afval der steden eenige schreden; en gij zult zien dat in de natuur geen staat."

besloot zijne toespraak met Engeland gelukkig te prijzen, alwaar te midden van eenen verkiezingstrijd, die het gemoed schokte, mannen van alle standen en alle partijen vriendschappelijk bijeenkomen tot bevordering van het landbedrijf; hetgeen op deze vergadering gesproken en ten was, vele heugelijke blijken dat de Britsche landbouwer in eigen krachtsinspanning bescherming konde en vinden.

In geen land vindt men thans een zoo groot aantal landeigenaars als in Frankrijk, in geen land is de toestand dier eigenaars zoo min benijdenswaardig. Hunne bezittingen klein, zeer zwaar belast, en nog zwaarder verpand. De hypotheken beloopen ongeveer *f* 3600 millioen, en, naar officiële opgaven, wordt er gemiddeld eene interest van 8 pCt.

De tegenstanders van het stelsel van klein landbezit schrijven het pauperisme en de ellende in Frankrijk grootendeels oorzaak toe; de meest vurige bepleiters van dit stelsel geven ten minste toe, dat het onmagtig is geweest om dit te gaan. In een onlangs openbaar gemaakt officiëel verslag wordt het aantal *hutten* in Frankrijk aldus gerangschikt:

woningen met geene openingen behalve de deur....	348,401
woningen met slechts eene opening behalve de deur..	1,817,328
woningen met slechts twee openingen behalve de deur.	1,328,937
	3,494,666

In *deze hutten wonen* 16,000,000 menschen *of bijna de helft der geheele bevolking!*

(*Ingezonden.*)

Den WelEd. Heer M. D. TEENSTRA.

WelEdele Heer!

Een vlugtige blik op de beide schalen van REAUM. en FAHR., welke UWelEd. waarschijnlijk niet heeft ingezien, zal wel voldoende zijn, om onze verschillende meening overeen te brengen.

REAUM.	FAHR.
0	32
8	50
16	68
24	86
32	104
40	122
48	140
~~56~~	~~158~~
64	176
72	194
80	212

Dat de opklimming in de schaal van REAUM. hier met 8° en die van FAHR. met 18° is, behoef ik UWelEd. niet aan te wijzen. Beneden het vriespunt heeft men ~~dezelfde verhouding~~, b.v.:
8 = 14
16 = -4 enz.

Neem ik nu uwe opgaaf, dan vindt men daaruit gemakkelijk, dat 8° REAUM. gelijk zijn aan 18° FAHR., b.v.:

8° REAUM. boven 0 = 50° FAHR.
en 8° „ onder 0 = 14° „
Verschil 16° REAUM. = 36° FAHR.
2 / 8° REAUM. = 18° FAHR.

Hiermede onze dagblad-correspondentie voor geëindigd houdende, verblijf ik met de meeste hoogachting

WelEd. Heer!

UWelEd. Dw. Dienaar:
F. J. HOUWEN.

MIDWOLDA, 4 Augustus 1852.

Letternieuws.

Beknopte Geschiedenis van Friesland, *in Hoofdtrekken, bevattende een Overzigt van de lotgevallen der Friezen en van de voornaamste gebeurtenissen, gedurende bijna tweeduizend jaren in dit land voorgevallen. Uit vele vroegere en latere bronnen bewerkt door* W. EEKHOFF, *Archivarius, enz.* Te Leeuwarden bij W. EEKHOFF, 1851. XXVII en 508 bl. gr. 8vo.

Het bovengenoemde werk van den ijverigen Archivarius dezer verdient in alle opzigten eene spoedige aankondiging en loffelijke vermelding. Getrouw aan plan en titel, heeft de Schrijver een van hoofdtrekken en daardoor eene beknopte geschiedenis van Friesland gegeven, na vele jaren studie zelfstandig uit de beste bronnen bewerkt. De hoofdverdienste dezer beknoptheid is hare door de juiste keuze van de belangrijkste zaken uit tijdvak en de zamenvatting van het verband der gebeurtenissen een historisch geheel. Terwijl alles kort behandeld en veel slechts gestipt is, geeft eene zorgvuldige aanwijzing van de bronnen den belangstellende de gelegenheid, over hetgene hij meer in bijzonderheden verlangt te weten die bronnen opzettelijk na te gaan. Is het daarbij van wetenschappelijken lezer een nuttig boek, het is door stijl en duidelijke voordragt een even aangenaam en onderhoudend leesboek voor het beschaafd publiek. Eene bezadigde partijdige beschouwing van zaken, en heldere blik in het verband de Friesche Geschiedenis met die der overige gewesten van Nederland geven aan het werk eene blijvende waarde voor de van de Vaderlandsche Geschiedenis. Zonder het ten koste van het tegenwoordige te verheffen, of de verkeerdheden van vroegeren tijd voorbij te zien, Schrijver de krachtsinspanningen in het licht, waarmede goed en bloed ten beste gaven tot bescherming van grond en tot verdediging van hunne vrijheid. Rond bescheiden, toont hij het belangrijk aandeel aan, de Zestiende Eeuw en vervolgens genomen hebben des gemeenen vaderlands, en de krachtige steun, provincie, gaf aan de Unie en aan de republiek der Nederlanden. Hij heeft daardoor voor Friesland eene opgerigt, en zich bij zijne landgenooten verdienstelijk

bijzonderheden of inhoudsopgave kunnen wij niet treden. loffelijk uitgevoerd. Een smaakvol titelvignet doet van Mr. W. ALBARDA alle eer aan. Het geheel ongetwijfeld aan de goede verwachting, die bijna lezenaren gebouwd hebben van het werk te koesteren. WARDEN. Dr. J. G. OTTEMA.

Kerknieuws.

RTEN, 1 Augustus. Door onzen leeraar *W. Pollen* werd ons bekend gemaakt, dat hij eene beroeping had ontvangen naar Garijp en Suameer, welke hij voor onbepaalden tijd wenschte in beraad te nemen.

— Ds. *Molemans*, pred. te Hilversum, heeft thans ook voor de beroeping naar Aarlanderveen bedankt.

WEERT, 25 Julij. Hier wonen, in 't midden van ruim 4000 R.-Katholijken, 24 Protestanten. Zij werden van Roermond uit kerkelijk bezocht. Om in hunne godsdienstige behoeften geregeld te voorzien, heeft het kerkbestuur van Limburg hen met die gemeente als eene combinatie vereenigd. Daar zal dan vooreerst maandelijks eenmaal gepreekt worden. Den 27sten Junij heeft deze eerste preekbeurt plaats gehad. De tekst was Luk. 12: 35. Heden heeft ds. J. WATERS BEGEMANN het H. Avondmaal bediend, predikende over Hand 2: 42.

Zoo is dan de stichting der gemeente begonnen. De vestiging derzelve hangt af van den Heere en zijne Geloovigen. Er is een huis aangekocht en dat moet binnen zeer korten tijd betaald worden. Wij hopen, dat onze broeders, dankbaar voor hunne voorregten, ons eene behulpzame hand bieden zullen om eenmaal de gemeente des Heeren te meer duurzaam gevestigd te doen blijven.

SCHILDWOLDE, 25 Julij. Door den kerkeraad der Afgescheidenen alhier is eene nominatie gesteld van een vijftal leeraren, n.l.: ds. *Wiersinga*, te Appingedam; *Thalen*, te Onstwedde; *Brunemeijer*, te Rouveen; *Kuiper*, te Dalfsen; *Westrick*, te Stroobos; ten einde dezelve tot het doen van eene keuze aan de gemeente voor te stellen.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 5 Augustus. Gisteren is van hier vertrokken de nieuwgebouwde schoonergaljoot *Geertje*, groot pl. m. 76 tonnen, kapt. L. H. VAN DER BORG, van Farmsum, gedestineerd met haver en boonen naar Gloucester.

Binnengekomen te Amsterdam den 30 Julij, kapit. *Blaak* Jantina, van Dundee; *Engelsman* Christina, van Leith; den 31sten *Viëtor* Hester, van Batavia; den 3 Aug., *Peters* Carolina Henriette, van Archangel. — Te Texel den 1 Aug., *Koster* Martha Elisabeth, van Cardiff; *Dik* Catharina, van Archangel; den 2den *Ellens* Lammegina Margaretha en *Visser* Hoop, beide van Londen; *Mulder* Klasina Elisabeth, van Archangel. — In het Vlie den 1 Aug., *Mooi* Hylke Tromp, van Archangel. — Te Helvoet den 1 Aug., *Veen* Alida, van Archangel. — Te Vlissingen den 2 Aug., *Ebeling* Jonge Johanna, van Bordeaux. — Te Buccari den 15 Julij, *Jonkhoff* de Hoop, van Ancona. — Te Boulogne den 24 Julij, *Vos* Cornelia, van Nerva. — Te Hartlepool den 28 Julij, *Butter* Twee Gebroeders, van Groningen. — Te Grimsbij den 30 Julij, *Oldenburger* Ceres, van Nerva. — Te Hamburg den 30 Julij, *Muntendam* Jacoba, van Weser; ~~*Heins* Henriette, van Londen, den 1 Aug.~~, *Wever* Gesina Bertha, van Harburg. — Te Bremerhaven den 30 Julij, *Stuit* Beerta Hendrika, van Messina; *Pekelder* Jacoba Johanna, van Cardiff; *Huisman* Aurora, van Groningen. — Te Brunshausen gepasseerd den den 2 Aug., *Prins* Weldaad, van Elsfleth. — Te Kiel den 10 Julij, *Gruppelaar* Niessina, van Southampton. — Te Dantsig den 27 Julij, *Smit* Alegonda Rensina, van Belfast. — Te Pillau den 29 Julij, *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, van Dordrecht; den 30sten *de Groot* Klasina Arendina, van Newcastle. — Te Nerva den 21 Julij, *Lovius* Waakzaamheid, van Liverpool. — Te Croonstadt den 26 Julij, *Mooi* Hillechiena Catharina, van Grimsbij; *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Aarhuis; den 27sten *Scholtens* Rehobohod, van Londen. — Te Archangel den 15 Julij, *Douwes* Aquarius, van Amsterdam; den 17den *Ebeling* Anna Hendrika, van Schiedam; *Lukkien* Harstelling, van Hamburg; den 18den *van Duinen* Elisabeth, van Schiedam; *Deddes* Alberdina, van Londen; *Huisman* Henderika, van Rostock; *Borgman* Cornelius Dasse Viëtor, van Amsterdam; den 19den *Duit* Maria Anna en *Schippers* Harmina Annegina, beide van Rotterdam; *Kwint* Johanna Geziena en *Pik* Lucas Wicher, beide van Amsterdam; *Bekkering* Gezina, van Schiedam. — Te Koppenhage den 30 Julij, *Zoeterkerk* Margrieta, van Bayonne. — Te Holtenau den 28 Julij, *Gnodde* Alida Sophia, van Middelfart naar Goole; *Rasker* Harmina Gesina, van Dantzig naar Zwolle; *Bakker* Jonge Tijs, van Elbing naar Rotterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 Aug., kapit. *Koster* Martha Elisabeth, van Cardiff; *Mooi* Hylke Tromp, van Archangel. — Te Texel den 3 Aug., *Topzand* Hopende Zeeman, *Klein* Anje en *Stenders* Vriendschap, alle 3 van Londen. — Te Londen den 2 Augustus, *Pronk* Roelina Oostra en *Oostra* Annechiena, beide van Dantzig.

Vertrokken van Amsterdam den 30 Julij, kapit. *Bakker* Neptunus, naar Livorno; den 2 Aug., *Eisinga* Onderneming, naar Londen; *van Deest* Hendrika, naar Stavanger; *Ruibing* Elsina Catharina, op avontuur; den 3den *Schaap* Bernhard en Elise, naar Dublin. — Van Texel den 31 Julij, *Stoorvogel* Adriana en den 1 Aug., *de Groot* Harmonie, beide naar Bergen; den 2den *Carst* Tweeling Zusters, naar Swansea; *de Jong* Twee Gezusters, naar Yarmouth. — Van Helvoet den 1 Augustus, *Hagedoorn* Cornelia Catharina, naar Newcastle; *Jager* Belina, op avontuur; den 2den *de Jong* Pollux, naar Petersburg. — Van Brielle den 1 Aug., *Giezen* Jufvrouw Hillegonda, naar Petersburg. — Van Vlissingen den 1 Aug., *Sprik* Juliana Louisa, naar Petersburg; *Mulder* Jonge Hendrik, naar Hamburg. — Van Livorno den 23 Julij, *Dijkhuis* Christine Jacqueline, naar Portsmouth. — Van Segna den 4 Julij, *Smaal* Juno, naar Bordeaux. — Van Cardiff den 29 Julij, *de Weerd* Vice Admiraal Lucas, naar Panama. — Van Grimsbij den 30 Julij, *Zoutman* Geertruida, naar Amsterdam. — Van Hull den 30 Julij, *Ketelaar* Hazard, naar Petersburg; *Balk* Leonora Johanna, naar Stettin. — Van Hamburg den 30 Julij, *Karsies* Onderneming, naar Stockholm; ~~den 31sten *Meijer* Jannette, naar Newcastle~~; den 2 Aug., *Kamminga* Drie Gebroeders Sikkens, naar Petersburg; *Bontekoe* Vrouw Geertruida, naar Dantzig. — Van Bremerhaven den 29 Julij, *Klein* Maria Magdalena, naar Zwolle; den 30sten *Hazekamp* Vriendschap, naar Stettin; den 31sten *Gnodde* Jonge Jan, naar Dantsig; *Gnodde* Jonge Kerst, naar Koningsbergen. — Van Middelfart den 24 Julij, *Gnodde* Alida Sophia, naar Engeland. — Van Warnemunde den 30 Julij, *Drent* Morgenstar, naar Londen. — Van Pillau den 26 Julij, *van der Wal* Geerdina, naar Engeland. — Van Memel den 26 Julij, *Bieze* Harmina, naar Schiedam; den 27sten *Poljewijd* Eppien, naar Londen; den 28sten *Schut* Jacob Synes, naar Antwerpen. — Van Bolderaa den 24 Julij, *Meeter* Heinsina en *Dik* Jantina Annechiena, beide naar Elseneur; den 26sten *Brouwer* Antina, naar Helsingör. — Van Croonstadt den 22 Julij, *Sprik* Gritiena Hillegina, naar Amsterdam of de Maas; *Bekkering* Ulrika, naar Elseneur; den 23sten *Hazewinkel* Delia, naar Dordrecht; *den Breems* Trekvogel, naar de Maas; den 25sten *Boswijk* Jantina, naar Stockholm; den 26sten *de Jonge* Egbertus, naar de Maas. — Van Tonningen den 28 Julij, *Nieboer* Martha, van Stettin naar Londen; *Top* Clasina Margaretha, van Stettin naar Fedderward; den 31sten *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Stettin naar Iprum.

Vertrokken van Texel den 3 Aug., kapit. *Schippers* Elisabeth, naar Batavia; *Nanninga* Vriendschap, naar Londen; *de Boer* Jantina Petronella, naar Leith. — Uit het Vlie den 2 Aug., *Duintjer* Friso, naar Newcastle; *de Vries* de Gezusters, naar Riga; *Kuiper* Meinsiena, naar Gothenburg — Van Helvoet den 3 Aug., *Tap* Maria Beerta, naar de Oostzee. — Van Maassluis den 2 Aug., *Kwakenburg* Wilhelmina, naar Petersburg. — Van Baijonne den 29 Julij, *Puister* Antje, naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 4 Aug. Vertrokken den 3 Aug., kapit. *Kwint* Jantina, naar Noorwegen; *Puister* Fennegina, naar Bergen.

Zeilklaar den 4 Julij, kapit. *Duintjer* Elsina, naar Londen.

DELFZIJL, 4 Aug. Binnengekomen den 1 Aug., kapit. *Geltes* Twee Gezusters, van Bremen; den 2den *Bruckman* de Vr. Catharina en *de Groot* Twee Gebroeders, beide van Emden; den 3den *Vrijman* Jantjetina, van Baltrum; den 4den *Modder* Onrust, van Emden; *Scheppers* Eendragt, van Noorwegen.

Vertrokken den 1 Aug., kapit. *Scheepers* Maria, naar Meppen; den 2den *Wolkammer* Alberdina, naar Frederikstadt; *Stuitje* de Jonge Maria, naar Emden; den 3den *Dijkstra* de Twee Gezusters, naar Noorwegen; den 4den *Pronk* Harmanna en *Oetzes* de Hoop, beide naar Emden; *Deters* Maria Magaretha, naar Steenbuizerzijl; *Donga* Annechiena en *Mandema* Geziena, beide naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

29 Julij. Scholtens, Maria, v. Gefle n. Londen, m. planken.
Doewes, Geerdina, v. Petersburg n. de Maas, m. rogge.
de Haan, Reina, v. Petersb. n. Schotland, m. beenderen.
Roostee, Vr. Houwina, v. Riga n. Ostende, m. hout.
Zijlstra, Kaashandel, v. Koningsb. n. Amst., v. raapzaad.
30 —— Meeter, Hensina, v. Riga n. Zwolle, m. hennep.
den Breems, Trekvogel, v. Petersb. n. de Maas, m. rogge.
Klein, jr., Nestor, v. Amst. n. Pillau, m. ijzer.
Bieze, Harmina, v. Memel n. Schiedam, m. gerst.
Lenger, Tobina, v. Amst. n. Dantzig, m. ijzer.
Lukje, Drie Zusters, v. Stege n. Engeland, m. gerst.
de Boer, Hendr. Annechiena, v. Amst. n. Koppenh., m. stukg.
v. d. Wal, Geerdina, v. Koningsb. n. de Noordzee, m. tarwe.
Helmers, Stad en Lande, v. Harlingen n. Memel, m. dakp.
31 —— Karsies, Hillechiena Wilkens, v. Glasgow n Stettin, m. ijzer.
Zeven, Concordia, v. Sunderland n. Stettin, m. steenkolen.
Kroon, Wicherdina, v. Amst. n. Dantzig, m. steenen.
Kuiper, Annechina Elsina, v. Liverp. n. Koningsb., m. suiker.
v. Borkum, Geerdina Cornelia, v. Londen n. Petersburg.

De Wind den 29 Julij Z.W., N.N.W.; den 30sten W., N.W.; den 31sten W., W.N.W., N.N.W.; den 1 Aug. O.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 29 Julij. Er heerscht hier oogenblikkelijk gebrek aan schepen, daar alle vrachtzoekenden geplaatst zijn. Men willigde in op Hull 2 sh. 8 d. à 2 sh. 9 d.; Liverpool 3 sh. per quarter tarwe; Grimsbij 13 sh. 6 d. voor balken.

PETERSBURG, 23 Julij. Vrachtnoteringen: Naar Londen en de havens der Oostkust 30 sh. per ton hennep, 15 sh. per ton talk, 2 sh. 3 d. per imper. quarter lijnzaad naar Liverpool en de Westkust 35 sh. per ton hennep.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 30sten Julij tot en met den 5den Augustus 1852 zijn te *Groningen* geboren 15 zoons en 6 dochters; gebuwd 5 paren; overleden 8 ouden en 4 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 3 *Augustus.*

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ *f* 4,35	Bl. Voer, 36 ℔ *f* 2,30
Oude Bak 70 ℔ *f* 6,80	Veen 64 » » 4,20	Bl. Voer 38 » » 2,45
Oml. » »	» 66 » » 4,50	» 40 » » 2,65
» 70 » » 6,30	N. GERST.	Zw. Voer » »
» 72 » » 6,80	Winter 56 ℔ *f* 3,60	» 38 » » 2,35
» Old. 68 » » 5,55	» 58 » » 3,85	» 40 » » 2,40
» » 70 » » 6,05	» 60 » » 4,15	» 42 » » 2,55
» » 72 » » 6,55	Zomer » »	BOONEN.
N. ROGGE.	» » »	Paardeb. *f* 5 *f* 15,25,35
N. Inl. 64 ℔ *f* 5,00	Knobbe 60 » » 3 70	ZADEN, ENZ.
» » 66 » » 5,40	» 62 » » 4,00	Gr.Gortp.m. *f* 6,75a *f* 7,35
» » 68 » » 5,80	N. HAVER.	Par.100 N.℔ *f* 9,50 *f* 12
» » 70 » » 6,20	Dikke 40 ℔ *f* 2,50	Old. Kools. *f* 8,75 *f* 9,60
» » » »	» 42 » » 2,60	Oml. dito *f* 9 tot *f* 9,70
N. BOEKWEIT.	» 44 » » 2,70	N. Aveels. *f*
Gr. Zd. 62 ℔ *f* 4,25	» 46 » » 2,85	Raapol.p.v. *f* 29,25
» » 64 » » 4,55	» 48 » » 3,00	Prijs der Boter
» » 66 » » 4,85	» » »	1e soort ¼ Ton *f* 26 a ½
		2e „ » *f* 23

Tarwe ging bijna niets in om. — Rogge en Boekweit met weinig handel als voren. — Gerst prijshoudend. — Haver met weinig handel. — Boonen en Gort ging weinig in om. — De aanvoer van Koolzaad werd op ruim 1400 lasten getaxeerd, hetwelk tot 15 a 20 centen lager gedeeltelijk is verkocht.

ROTTERDAM, 2 *Augustus.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. weinig ter markt en aan trage koopers tot vorige prijzen verkocht; goede en puike *f* 8,30 a *f* 8,60; mindere *f* 7.60 a *f* 8,20; goede en puike jarige *f* 7,30 a *f* 7,90; Roode soorten bij uitslijting: 164, 166, 167 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 285, *f* 296, *f* 305; 161 ℔ O. dito *f* 285; 164 ℔ jarige dito *f* 300; 165, 166 ℔ Bovenl. Ris *f* 285, *f* 290, *f* 295; 161, 162 ℔ Bovenl. *f* 275, *f* 278. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 6 a *f* 7,10; van Nieuwe dito waren enkele klusjes aangebragt, welke bij uiteenloopende kwaliteit van *f* 6,25 tot *f* 7,25 opbragten; voorts 152 ℔ Amerik. *f* 198, *f* 200; 148 ℔ O. Limb. *f* 165; 148 ℔ Pruissische *f* 180; 143 ℔ N. Archangel in Entr. *f* 157; en te Schiedam 142 ℔ N. Arch. in Entr. *f* 156, *f* 157. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche Winter *f* 4 a *f* 4,60; voorts 127 ℔ Odessa *f* 150; 130 ℔ Coursche te Schiedam *f* 180. — Haver 10 cents lager; Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,10 a *f* 3,90; dito Lange *f* 2,40 a *f* 3,10. — Boekweit *f* 5 hooger, op 140 ℔: Noordbrab. *f* 170, *f* 172, *f* 175, *f* 180; Grootbrab. *f* 172, *f* 180; Rijn *f* 180; Groninger Veen *f* 155; Fransche *f* 150, *f* 152, *f* 155. — Erwten, Zeeuws. Groene *f* 6 a *f* 7,50; groote dito *f* 7,50 a *f* 8,50. Van nieuwe dito waren enkele proeven ter markt die goed van kwaliteit doch klein van stuk van *f* 6,50 tot *f* 7,25 verkocht werden. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,50 a *f* 10; dito Bruine *f* 7 a *f* 10; dito Paardenboonen 10 cts. lager, *f* 5,20 a *f* 5,60. — Koolzaad: circa 430 last aangevoerd, puik Zeeuwsch en Vlaamsch gestort 52 p. vl.; dito Vlaamsch gestort 51 p. vl.; Zeeuwsch 50, 50½, 51 p. vl. gestort; Overmaasch in zakken 50, 50½, 50¾; Flakkeesch, in zakken, 47—48 p. vl.

AMSTERDAM, 2 *Augustus* De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche *f* 36 à *f* 38, Kuijnder *f* 34 à *f* 36; Kamper *f* 34 à *f* 36, Deventer *f* 27 à *f* 31, Zwolsche *f* 30 à *f* 32.

AMSTERDAM, 4 *Augustus.*. Roode Tarwe ter verzending bij partijen iets hooger. In entr.: 126 ℔ Wismar *f* 245; 128, 129 ℔ dito *f* 251, *f* 254. In cons.: 130 ℔ b. Pools. *f* 290. — Rogge prijsh., ter cons. en verzending; in entr.: 123 ℔ grove Donau *f* 175; 118 ℔ n. Archangel *f* 158; in cons.: 119 ℔ j. Archangel *f* 164; 120 ℔ o. Odessa *f* 166; 123 ℔ dito *f* 175. — Gerst in een doen; 104 ℔ n. Vries. Winter *f* 140 aan den molen.

Koolzaad ½ p. vl. lager; n. Noord-Hollandsch 52 p. vl.; op 9 vat dadelijk 53 p. vl.; Sept. 54 p. vl.; Oct. 55 p. vl.; April 57 p. vl. — Lijnzaad prijsh; 108, 109 ℔ Bombay *f* 320; 113 Petersb. *f* 284,60. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven; op 6/w. *f* 31,25; Vlieg. *f* 30,25; Sept. *f* 30,75 a 50 a 75; Oct. *f* 31,75 a *f* 50—31,50; Nov. *f* 32; Dec. *f* 32,50; Mei *f* 33,75 a 50 a 75. — Lijnolie op 6/w. *f* 31,25; Vlieg. *f* 30,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 38.

LONDEN, 30 *Julij.* Hollandsche boter vond heden eene goede kooplust tot 4 s. a 6 s. hoogere prijzen. Men noteert thans beste Vriesche 84 s. a 86 s., ordinaire soorten 64 s. a 76 s., beste Kamper en Zwolsche 76 s. a 80 s., beste Groninger en Geldersche 62 s. a 66 s.

LONDEN, 2 *Augustus.* Inl. Tarwe ging heden tot de koersen van den vorigen dag van de hand; vreemde vond weinig aftrek ten gevolge van ruimen aanvoer. Gerst was zelfs tot 1 sh. prijsverlaging moeijelijk te plaatsen. Boonen en Erwten waren weder iets lager. Haver blijft gedrukt.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

MARTENSHOEK, 3 *Augustus.* Op de heden alhier gehoudene veeboeldag werd veel ter verkoop aangeboden, de handel bestond voornamelijk in kalfkoeijen, en doordien de prijzen hoog waren, was de handel niet overgroot, doch door de Oostfriesche kooplieden, werd in dezen veel gedaan.

VEENDAM, 3 *Augustus.* De aanvoer van hoornvee was op onze markt van heden niet groot, en nogthans waren de prijzen hoog gesteld. Kooplieden waren alhier wel aanwezig, onder welke men ook vreemde opmerkte en de handel was over het geheel levendig.

BUITENPOST, 4 *Augustus.* Op de heden alhier gehoudene paardenmarkt werd een goed getal paarden ter markt gebragt, die ter verkoop werden aangeboden. Niettegenstaande de prijzen over het algemeen hoog waren, werd er nogtans een goede handel gedaan. Door vreemde kooplieden, welke zich uit onderscheidene oorden ter markt bevonden, was de handel, door hen gedaan, mede aanzienlijk.

LONDEN, 2 *Augustus.* De Veemarkt was ruim voorzien en de kooplust niet groot, zoodat de beste soort ossenvleesch niet meer dan 3 sh. 6 p. a. 3 sh. 8 p. per 8 pond konde bedingen.

In ons vorig nommer, staat onder deze rubriek vermeld eene markt van Zuidbroek, 2 Augustus; men leze hiervoor *Zuidlaren*.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 4 *Aug.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64$\frac{5}{16}$, 64⅜, 64$\frac{1}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76$\frac{13}{16}$, 77, 76$\frac{3}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 96¾, 96¾; O. I. Leening 4 pCt. 93⅜; Amort.-Syndicaat 95½; Handelmaatsch. 4½ pCt. 125½; Maatschappij van Weld. 4 pCt. 89. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 53$\frac{1}{16}$. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 71⅜, 71$\frac{13}{16}$, 71⅛. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 22$\frac{9}{16}$, 22$\frac{1}{16}$, 22$\frac{9}{16}$; Dito 3 pCt. 49⅜, 49¾; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 45⅜, 45½, 45½; Coup. Bewijz. 2⅞, 2$\frac{15}{16}$; Amort. Schuld 6⅛. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 42⅛, 42$\frac{3}{16}$, 42⅛; Dito Dito 4 pCt. 38⅜, 38⅜, 38$\frac{7}{16}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108⅜, 108¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 106⅜, 106½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 97¼; Dito 4½ pCt. 103⅜; Dito bij *Hope* 4 pCt. 92⅜, 92$\frac{15}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92¼, 92⅜; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 73⅛. — POLEN, Certific. 4 pCt. 85¾. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 78$\frac{5}{16}$, 79⅛; Dito Nieuwe 2½ pCt. 41$\frac{3}{16}$, 41$\frac{5}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. 90⅜, 90⅛, 90⅞; Metall. La. B. 5 pCt. 90½, $\frac{13}{16}$, $\frac{13}{16}$, Pruiss. 4½ pCt. 102½; Nap. Certific. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 97, $\frac{7}{16}$, $\frac{7}{16}$; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 102; Braz. 5 pCt. 100; Dito 1843 5 pCt. 99⅞; Nieuwe Mexik. 27$\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{16}$; Gren. 2 pCt. 21⅞, 22; Dito Uitg. 9$\frac{3}{16}$, $\frac{5}{16}$; Ecuador 4$\frac{1}{16}$, ⅛; Venez. 3½ pCt. 42¼, ⅜; Philad. H. N. 86; Dito L. N. 66; 2½ pCt. Met. 1851 40⅛, ¼.

De markt in onze binnenl. fondsen was heden iets flaauwer. — Ook in buitenl. effekten was de stemming, op de lager afkomende koersen van Parijs en Londen van gisteren, iets minder vast. Alleen waren Oostenr., bij geanimeerden omzet, williger. Overigens vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid. — Zuid-Amerik. waren mede tot verlaagde prijzen verkrijgbaar. — Venez. Onb. St. 3½ pCt. 40½, ¾; Gren. Onb. St. 2 pCt. 21¼, $\frac{7}{16}$, ¼; Bl. Gr. Onb. St. 5½; Dito v 500 £ 5⅝; N. Mexik. Onb. St. 25½.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 64$\frac{5}{16}$; Spaansche 1 pCt. 22$\frac{9}{16}$ a ⅝, Binnenl. 3 pCt. 45$\frac{7}{16}$ a ½; Metall. 5 pCt. 78⅜; Dito 2½ pCt. 41¼.

ADVERTENTIEN.

Broeders en Zusters!

Wij vragen uwe helpende hand voor een groot werk, het zamenbrengen van een **FONDS**, om daaruit eene

KERK en **PASTORIJ** te stichten en het **TRAKTEMENT** te vinden van den PREDIKANT en de KERKELIJKE BEDIENDEN der nieuwelings opgerigte en met *Roermond* tijdelijk vereenigde Hervormde Gemeente te **WEERT**, Hertogdom *Limburg*.

Er zijn, 'tis waar, slechts 24 Protestanten, maar hebben deze weinigen niet evenzeer als velen behoefte aan Godsdienstige toespraak en aan geregelde Eeredienst? Zij wonen in het midden van duizenden goede R.-Katholijken, en tevens uren ver van Protestantsche Gemeenten. Helpt hier eene Gemeente zamenbrengen en in stand houden!

Die kleine Gemeente is voor elken vrijen Nederlander, voor elken vromen Protestant van groote en gewigtige herinnering. *Weert* was de Hoofdstad der beroemde Graven VAN HOORNE. Wie kent niet den edelen FILIPS VAN MONTMORENCY, laatsten Graaf VAN HOORNE, met EGMOND den trouwen Vriend van WILLEM VAN ORANJE? Wie kent hem niet, den bloedgetuige voor de vrijheid van ons Vaderland, geweten en Eeredienst! ALBA deed hem den 5den Junij 1568 te *Brussel* op het schavot onthoofden. Den 23sten Junij 1568 werd zijn lijk te *Weert* begraven. En den 9den Junij 1841 heeft Neêrlands Koning, WILLEM I, op zijn graf eene zerk doen leggen, waarop te lezen staat:

„Hier ligt FILIPS VAN MONTMORENCY, beroemde Graaf van *Hoorne*, *Weert*, *Altena*, *Nijevel*, *Bortessem*, *Bochold* en *Breugel*; Erfvoogd van het land van *Thorn*; Ridder van het gulden vlies; Zeevoogd, enz., enz."

Heeft de erkentelijke Vorst dit grafteeken hem tot eer gesticht, aan het dankbare *Nederland* en de erkentelijke Hervormden blijft het opgedragen den vromen Graaf, den edelen held, den laatste van dat Huis, een monument te stichten geheel in zijnen geest en in overeenstemming met zijnen arbeid. Voor Godsdienst, Vrijheid en Vaderland was hij de Martelaar. Als zulke bloedgetuigen roept hij ons op in zijne stad een teeken daar te stellen tot proef der dankbaarheid. Kan er eigenaardiger en waardiger een teeken hem tot aandenken oprijzen, dan eene Christelijke Hervormde Gemeente en voor hare zamenkomsten een passend Tempelgebouw?

Geloofsgenooten! helpt ook dezen arbeid voleindigen. Voor heldenmoed, beleid en trouw, voor kunst en wetenschap rijst menig teeken tot gedachtenis op, voor FILIPS, laatsten, grooten Graaf VAN HOORNE worde uit uwe liefdegaven een gedenkteeken gesticht in de bevestiging der Hervormde Gemeente te *Weert*.

Wat er is gedaan mag weinig heeten, maar de grondslag is gelegd. Bouwt nu verder. Wat geschieden moet daarvan kan elk zich overtuigen, maar spoedige hulpe is van noode.

De ondergeteekenden, Leden van den Kerkeraad uit en voor de Hervormde Gemeente te *Weert*, verzoeken dringend dat zich overal **COMMISSIEN** vormen, om GELDEN in te zamelen, voor dit doel. Zij twijfelen niet of de WelEerw. Heeren, Ds. VAN HERWERDEN, Pred. te *Groningen*; — Ds. PH. K. BEGEMANN, Pred. te *Eelde*; — Ds. MEIJER, Pred. te *Norg*; — de Weled. Heeren Mr. D. LEWE QUINTUS, Kantonregter te *Winschoten*; — R. VAN DER VOORT, Controleur van de Waarborg, enz. te *Groningen*; — Dr. AMSHOFF, te *Hoogeveen*; — Dr. KIJMMELL, te *Havelte*; — Mevrouw de Wedawe TONCKENS, geb. PRINS, te *Meppel*; de Heer G. WOLTERSOM, te *Coevorden*, en anderen op andere plaatsen zullen zich met deze leiding en ontvangst wel belasten willen. Het middenpunt van alle commissiën zij dan de WelEerw. Heer J. W. SURINGAR, Th. Dr., Secretaris van het kerkbestuur van *Limburg* en Pred. te *Maastricht*. Van alle schenkingen zal in deze Courant worden opgaaf gedaan, terwijl de UITGEVERS zich mede belasten om de ontvangsten te doen.

En nu, geliefde Geloofsgenooten! laat onze hope door U vervuld worden. De Heer der Gemeente make U tot medewerking vaardig en schenke U zijnen zegen.

ROERMOND en WEERT, 1 Aug. 1852.

BEGEMANN, *Pred.*	A. VAN EEDEN, *Ouderl.*
J. G. JELDERDA, *Diaken.*	G. A. RUGHARD, *Kerkmr.*

*** Op WOENSDAG den 25sten Augustus 1852, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Kastelein BOELMANS, te *Slochteren*, VERGADERING met VROUWEN der **LEDEN** van het **GENOOTSCHAP ter bevordering van Nijverheid**, gevestigd te **ONDERDENDAM**.

De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

BERIGT.

De **COMMISSIE** voor de **REGELING** van de **FEESTVIERING op den 28sten Augustus** berigt aan hare geëerde Stad- en Landgenooten, dat de HERDENKING van de **Verlossing** dezer Stad en Provincie in 1672, nu 180 jaren verleden, ook dit jaar weder — **doch in 't vervolg alléén om de 5 jaren** — zal plaats hebben.

Zij wenscht dit Feest nu vooral op te luisteren, door eene **Briljante Harddraverij**, een **Vocaal- en Instrumentaal Muzijkfeest**, in de Martinikerk, waarbij de Heer Dr MEIJBOOM het woord zal voeren, eene **Openlijke Les in de Gymnastische Normaalschool**, en andere Festiviteiten, die nader door dit Blad zullen worden bekend gemaakt.

De Commissie heeft evenwel tot de uitvoering van een en ander de GELDELIJKE ONDERSTEUNING van hare Stadgenooten dringend noodig. Zij verzoekt hen daarom vriendelijk, om tot het bestrijden der aanzienlijke uitgaven mildelijk in te schrijven op eene der Lijsten, die hun weldra zullen worden aangeboden.

. Voor IEDEREN GULDEN, bij INTEEKENING, ontvangt men **Twee Kaartjes**, voor toegang tot de genoemde Festiviteiten.

VREUGDELIEDEREN voor de Groninger Jeugd zijn van nu af voor 10 Ct. bij den Secretaris door de Onderwijzers te bekomen. De opbrengst daarvan zal dienen tot verhooging van de Feestvreugde der Armenkinderen en Weezen.

De Commissie voornoemd:

Dr. H. WOLTHERS, *Voorz.*	F. DE WITT.
J. MEIJER, *Penningm.*	*Mr* I L. SCHAAP.
Jonkhr. *Mr.* H. J. TRIP.	J. J. SORMANI.
U. G. SCHILTHUIS, Jz.	*Dr.* P. HOFSTEDE DE GROOT.
H. LUNSINGH.	R. G. RIJKENS, *Secretaris.*
A. VAN CALCAR.	
Mr. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.	

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

F. GOLDHUIS
met
H. WARRING.

GRONINGEN, 30 Julij 1852.

*** Getrouwd:

Mr. H. K. VAN LIER
met
J. CARSTEN.

ASSEN, 4 Augustus 1852.

*** Getrouwd:

Mr. H. T. GUYOT,
Weduwenaar van H. C. FRANTZEN,
met
H. F. STRATMAN.

GRONINGEN, 5 Augustus 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER M. VAN DER ZWAAG-ONNES.

GOUTUM, 31 Julij 1852.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER W. C. NIEWEG, geliefde Echtgenoot van

R. BOSMA.

GROOTEGAST, 3 Augustus 1852.

*** Heden overleed, in den vroegen morgen, onze waarde Moeder ALBERTJEN H. KAMMINGA, Wedw. H. J. DETHMERS, na een langdurig lijden, in den hoogen ouderdom van ruim 83 jaren.

NIEUWOLDA, 31 Julij 1852.

L. BÖDEKER.
A. DETHMERS.

*** Op den 1sten Augustus 1852 overleed te *Beetsterzwaag*, in den ouderdom van 50 jaren en ruim 6 maanden, de Weled. Zeer Gel. Heer JAN POSTHUMUS, F.z., in leven *Med. et Art. Obstet. Doctor*, laatst te *Harlingen* woonachtig. Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons jongste Zoontje SCHOLTO, in den ouderdom van bijna elf maanden.

ZUIDBROEK, 2 Augustus 1852.

EGB. E. EDZES.
W. H. BOS.

*** Bij den Boekhandelaar **K. DE WAARD** is verkrijgbaar gesteld, en mede door tusschenkomst van alle soliede Boekhandelaren te bekomen:

PROEVE van eene **GESCHIEDENIS** der **LANDHUISHOUDING** en **BESCHAVING**, in de Provincie *Groningen*; van de vroegste sporen der Geschiedenis tot op onzen tijd. — Met *Oudheid- en Geschiedkundige aanteekeningen*, benevens eene **Kaart** van de Provincie, aanwijzende de verschillende Grondsoorten van dit Gewest. Door ***H. DIJKEMA.*** 2 stukken, *f* 7.50.

BEKNOPTE

GESCHIEDENIS VAN VRIESLAND,

IN HOOFDTREKKEN,

door W. EEKHOFF,
Archivarius der stad Leeuwarden.

Dit Werk, reeds zeer gunstig beoordeeld, en voor Beoefenaars van de Vaderlandsche Geschiedenis van veel belang, is thans kompleet verzonden. De prijs voor ruim 530 bladz. met kaart is niet meer dan *f* 4.20; op zwaar en groot papier *f* 5.25. Als de vrucht van veeljarige studie, beveelt de Uitgever dit Werk zijnen Landgenooten bijzonder aan.

W. EEKHOFF.

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met succes gedebiteerd:

Voor Leesgezelschappen en Leesbibliotheken:

I. **JANE EYRE, of het Leven eener Gouvernante**, door *CURRER BELL*. Naar het Engelsch. Twee Deelen. Prijs *f* 5—80.

Van dezen nieuwen roman zijn in Londen binnen korten tijd *drie* drukken uitverkocht, terwijl de *vierde* druk thans het licht ziet. Verschillende Engelsche Tijdschriften hebben dit werk op de meest gunstige wijze beoordeeld.

II. **LOSSE VERHALEN** *uit het dagelijksche leven ontleend en alle op waarheid gegrond*, door *T. F. UILKENS*, *Predikant te Wehe en Zuurdijk.* Prijs *f* 2—80.

Voor Lezers bij wie de smaak voor het eenvoudige nog niet geheel is verloren, zullen deze Verhalen voorzeker hoogst welkom zijn. En wat de strekking derzelve aanbelangt, hiervoor zijn de *naam* en *betrekking* des Schrijvers ten waarborg.

III. **DE HUISVRIEND**; *Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land*, verzameld door *J. J. A. GOEVERNEUR.* Prijs *f* 3—00 per Jaargang. In Carton *f* 3—30.

Van den Jaargang 1852 is vel 13 aan de Inteekenaren verzonden.

Schier alle Tijdschriften hebben dit Werk telken jare aanprijzend beoordeeld.

IV. **Een Drentsch Gemeente-Assessor** met zijne Twee Neven op reis naar **Amsterdam**, in 't voorjaar van 1843. Met Platen. Eerste Deel. Prijs *f* 3—90.

De onverdeelde bijval, dien dit werk reeds ten deele mogt vallen, strekt ten bewijze, dat men zich door dezen humoristischen Schrijver gaarne in Nederlands Hoofdstad laat rondleiden.

Het wordt bij deze aan de Belanghebbenden bekend gemaakt, dat de

TWEEDE JAAR-

PAARDEN- EN VEEMARKT

te **SCHEEMDA** dit jaar invalt op **WOENSDAG den 11den Augustus eerstkomende**, en dat er **GEEN plaatsgeld**, of eenig ander **marktregt**, wordt GEHEVEN.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Scheemda:
H. PICCARDT
K. W. SIJPKENS.

VOORLOOPIG BERIGT.

De Ondernemer maakt bekend, dat de **NACHTDIENST** tusschen **GRONINGEN** en **ZWOLLE geschorst** is, en dat deze vervangen zal worden op den **15den Augustus**, te beginnen des morgens om **7 uur** en **30 minuten** van **Groningen**, en des morgens om **7 uur** en **30 minuten** van **Zwolle.**

G. BURGERS.

HERVATTING der

STOOMBOOT- EN DILIGENCEDIENSTEN

HARLINGEN.

De DIRECTIE maakt bekend aan de Diensten van gemelde STOOMBOOT en DILIGENCE tusschen *AMSTERDAM*, *ENKHUIZEN*, *HARLINGEN*, *LEEUWARDEN* en *GRONINGEN*, **Woensdag** den **4den Augustus HERVAT** zullen worden.

Vertrek der Stoomboot:

Van *Amsterdam*, ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's morgens te 7 uur.
„ *Harlingen*, MAANDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 8 uur.

Vertrek der Diligence:

Van *Harlingen*, direct na aankomst der Stoomboot.
„ *Groningen*, ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's avonds te 11 uur.
„ *Leeuwarden*, MAANDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 5 uur.

Informatiën zijn te bekomen te *Amsterdam* bij den Heer J. MEIJERINCK, in de *Nieuwe Stads Herberg*, aan het IJ; te *Enkhuizen* bij den Heer H. TOP; te *Harlingen* bij de DIRECTIE; te *Leeuwarden* bij Mejufvrouw de Wedw. L. BEUGELAAR; te *Buitenpost* bij den Heer D. WADMAN, en te *Groningen* bij Mejufvrouw de Wed. J. A. BULSING.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. [...]MERS, zullen, op MAANDAG den 9den Augu[...] des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EE[...] te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht [...] gende **GOEDEREN**, behoorende aan G. VAN [...]

I. Eene BEHUIZING, met ruimen TUIN, WA[...] KOUDE KAST, in den [...] tersgang.

II. Vijf WOONKAMERS, in den Hanebijter[...] 196—200, en ruime, daarachter liggende TUIN[...] perceelen.

III. Eene nieuw getimmerde BEHUIZING met [...] DRUIVENKAST, ENZ, S 206, aan het Zu[...] bewoond door VAN STROE.

Te bezien den Zaturdag vóór en den dag van V[...] des voormiddags van 10 tot 12 en des namidda[...] tot 5 uur. De Voorwaarden liggen ten Huize v[...] koop en, met de Aankomstbrieven, ten Kantore te[...]
Mr. J. J. CREME[...]

*** In OCTOBER eerstkomende zal publiek te [...] worden gepresenteerd:

Eene **BEHUIZING**, waarin een K[...] NIERSWINKEL wordt uitgeoefend, be[...] te bevragen bij den Eigenaar J. G. HU[...] *Sappemeer.*

Ook is dezelve inmiddels **UIT DE H[...] TE KOOP.**

LEEST HIER!

Bij toeval [...] **hand te** [...] Eene op een' der beste standen van deze Stad ge[...] voor alle Affaires geschikte **KOOPMANS** [...] **ZING**, waarin ook sedert jaren eene Affaire is[...] fend, met PAKHUIS, ZOLDERS, OPENE P[...] KELDERS, ENZ. ENZ. Te bevragen bij den onderge[...]
Mr. N. VAN HASSELT,
Adv. en Wijnhandel., Groote Markt, let. A[...]

Bij den ondergeteekende zijn op n[...] vangen: Eene groote sortering [...] **en uitmuntend geconserveer[...] SPEELDE FORTE-PIANO[...] PIANINO'S** van 6, 6½ en 6⅔ octaaf, waaron[...] beroemde Fabrijken van **Broadwood**, **E[...] Soufleto**, enz., welke voor de **zuinigste** [...] kunnen geleverd worden.

H. DE WIT, [...]
in de Turftorenstr[...]

Bierberigt.

De ondergeteekenden maken door deze bekend[...] hen te verkrijgen zijn:

BRUSSELSCHE LAMBIEK per Flesch [...]
FARO „ „
OUD MAASTRICHTSCH „ „
en **DUBBEL BRABANDSCH GERSTEBIER** „ „
met verloop van een dag of acht tijd het opregte [...]
BEIJERSCH KITZINGER BIER p. Fl. [...]
en **LONDON'S GEMBERBIER**, p. Kr. [...]

Bij een ½ doz. of meer ontbiedende, worden [...] Franco aan Huis of aan de Veren bezorgd. Flesc[...] den a 7½ Cents op rekening gesteld, en in betalin[...] genomen.

Over het montant wordt bij aflevering gedi[...] Onder belofte van eene prompte bediening, bevelen[...] in ieders gunst aan.

GRONINGEN, 5 Augustus 1852.

J. W. NEUHAUS, *Depôt van Brabandsche* [...]
Nieuwe Boteringestraat, no. 89.
J. REITSEMA, Groote Markt, naast de[...]

Kunnende men aan beider woonplaatsen bestellin[...] of het doen af halen.

MANUFAKTUUR-VERWER[...]

te *HARLINGEN.*

De ondergeteekende berigt door deze aan [...] eerde Begunstigers, dat de Heer **J. H. DE G**[...] op **primo Julij jl.** als haar **CORRE[...] DENT** voor de provincie *Groningen* door ons[...] **dankt**, en derhalve in geen de minste betrekk[...] tot haar staat.

HARLINGEN, 1 Aug 1852.

Wed. R. V. D. VEE[...]

Bij den Vleeschhouwer **SLUITER**[...] Poelestraat, zal HEDEN worden ge[...] puik-vet en blank **ZOETEMELKS** [...]

TEN KANTORE DER STAATS-LO[...]

van J. S. OPPENHEI[...]

in wiens collecte der **217de** LOTERIJ de **Hoogste** [...]

van 100,000 GULDE[...]

is gevallen, — zijn van *heden* af voor de **218de ST[...] LOTERIJ LOTEN** volgens PRIJS-COURANT **i**[...] en **in huur** te bekomen.

De trekking begint den 30sten Augustus e.k.

Met het **SCHUURPOED**[...] de *Schumachersche* Wetsteen-Fab[...] men op de gemakkelijkste wijze [...] Koper, heldere Spiegels en glan[...] ver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het [...] het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het [...] in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampgla[...] den, daarmede gepoetst, in een oogenblik zoo [...] Kristal. Zilveren Lepels, enz. worden het best [...] vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan zoo bl[...] glimmend als nieuwe. In onderstaande Dépôts is [...] voor 20 Cents per Pak of per Steen te bekomen[...] Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS, te *Ams*[...] P. A. v. GORCUM, te *Delfzijl* bij A. W. C. K[...] te *Groningen* bij **C. RIKKERS**, te *Meppel* [...] BRANDERHORST, te *Veendam* bij S. SAVE[...] *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overig[...] des Rijks.

Bij eene Weduwe in de fatsoenlijkst[...] stand in deze Stad, bestaat er gelege[...] INWONING van **EEN** of meer [...] **JES**. — OUDERS of VOOGDEN[...] reflecterende, gelieve zich te vervoegen aan het [...] DEZER COURANT, onder letter S. Brieven *fra*[...]

EEN SCHOENMAKERSKNE[...]

zijn Werk grondig verstaande, kan **VAST** [...] bekomen bij E. H. DEGENAAR, te *Kant*[...] *'t Hoogeland.*

Een **PERSOON** van [...] jaren, ongehuwd, van de beste [...] schriften voorzien, goed met **PAA**[...] kunnende omgaan, wenscht[...] plaatst te worden als **KOETSIER**, of in eene [...] king bij een' **Koopman**, als anderzins. Adre[...] HENDRIKS, Schoenmaker in de Gelkingestraat.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITS[...]